

УДК 378.013.77:7.012

DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2026-2\(227\)-39-44](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2026-2(227)-39-44)

РИБАЛКО ЛЮДМИЛА СЕРГІЇВНА,

докторка педагогічних наук, професорка, професорка кафедри освітології та інноваційної педагогіки, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, Україна

Liudmila Rybalko,

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor at the Department of Educology and Innovative Pedagogy, H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Ukraine

E-mail: akme15@ukr.net

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-1262-8551>

ЦУЙ КЕКЕ,

здобувачка третього (освітньо-наукового рівня) вищої освіти, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, КНР

Keke Cui,

Student of the third (educational and scientific) level of higher education of the Department of Educology and Innovation Pedagogy, H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, China

E-mail: 591731091@qq.com

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-1683-8396>

ХОУ ЦЗІНЬСУН,

здобувач третього (освітньо-наукового рівня) вищої освіти, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, КНР

Jinsong Hou,

Student of the third (educational and scientific) level of higher education of the Department of Educology and Innovation Pedagogy, H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, China

E-mail: 1063002331@qq.com

ORCID iD: <https://orcid.org/0009-0000-4111-6091>

АКМЕОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ У НАУКОВІЙ НАЦІОНАЛЬНІЙ І МІЖНАРОДНІЙ ЛІТЕРАТУРІ

А Акцентовано увагу на ідеях педагогічної акмеології: саморозвиток учасників освітнього процесу, досягнення ними нових творчих вершин у різних видах діяльності, самореалізація і самовдосконалення через засвоєння інноваційних форм і методів навчання і виховання. Виявлено зв'язок між акмеологічними ідеями та творчістю майбутніх дизайнерів, що полягає у специфіці професійної діяльності та мотивації досягнення акме у процесі професійної підготовки.

Метою статті є з'ясування наукових підходів до підготовки майбутніх дизайнерів у закладах вищої освіти з позиції педагогічної акмеології, що висвітлюються в національній і міжнародній літературі.

Зазначено, що в науковій національній літературі провідним поняттям є «творчі здібності майбутніх дизайнерів», що означає постійний рух до нових вершин творчості та пізнання нового в процесі набуття професіоналізму та майстерності. Доведено, що у процесі професійної підготовки необхідно формувати індивідуальний стиль роботи дизайнера. Розкриття й реалізація художньо-творчого потенціалу є успішними тоді, коли працівники дизайнерської галузі мають вибір і свободу у прийнятті дизайнерських рішень і створення неординарних проєктів.

У науковій міжнародній літературі приділяється увага моделі інтеграції освіти, виробництва і досліджень, що є популярною в китайській вищій школі. Поєднання навчання в закладах вищої освіти з практикою на виробництві, з дослідницькою діяльністю розширює межі самореалізації здобувачів вищої освіти, формується стійка позиція сприйняття нового та удосконалення своїх особистісно-професійних якостей під час професійної підготовки.

Рекомендовано освітній процес вибудовувати із позиції акмеології як науки про творчий саморозвиток особистості засобами інтерактивної взаємодії в оцифрованому суспільстві. Заохочувати майбутніх дизайнерів до проєктної діяльності, відзначати кращі дизайнерські проєкти, співпрацювати з випускниками дизайнерських спеціальностей і роботодавцями.

Ключові слова: акмеологія; творчість; дизайнер; співпраця; заклад вищої освіти; міждисциплінарність; модель

AN ACMEOLOGICAL APPROACH TO TRAINING FUTURE DESIGNERS IN NATIONAL AND INTERNATIONAL ACADEMIC LITERATURE

S This article focuses on the concepts of pedagogical acmeology: the self-development of participants in the educational process, their achievement of new creative milestones across various activities, and their self-actualization and self-improvement through the adoption of innovative teaching and educational methods. A connection has been identified between acmeological ideas and the creativity of future designers, lying in the specifics of professional activity and the motivation to achieve acme during professional training.

The purpose of the article is to clarify scientific approaches to the training of future designers in higher education institutions from the perspective of pedagogical acmeology, as highlighted in the national and international literature.

It is noted that in the national scientific literature, the leading concept is "the creative abilities of future designers", which signifies a constant movement toward new heights of creativity and the discovery of new knowledge in the process of acquiring professionalism and mastery. It is demonstrated that, during professional training, it is necessary to develop the designer's individual working style. The development and realization of artistic and creative potential are successful when professionals in the design industry have the choice and freedom to make design decisions and create innovative projects.

International academic literature highlights the model of integrating education, production, and research, which is popular in Chinese higher education. Combining higher education with practical training in the workplace and research activities broadens students' horizons for self-realization, fostering a lasting openness to new ideas and the refinement of their personal and professional qualities during their professional training.

It is recommended to structure the educational process from the perspective of acmeology as the science of creative self-development through interactive engagement in a digital society. Future designers should be encouraged to engage in project-based activities, outstanding design projects should be recognized, and collaboration with design graduates and employers should be fostered.

Keywords: acmeology; creativity; designer; collaboration; higher education institution; interdisciplinarity; model

Актуальність проблеми. Акмеологія є наукою про розвиток особистості та найвищі її досягнення впродовж життя. Природа людини в акмеології розглядається як феномен самореалізації та самоорганізації власного життя і професійної діяльності. Шляхи досягнення професіоналізму та майстерності учасниками освітнього процесу вивчаються педагогічною акмеологією. У педагогічній акмеології актуальними є ідеї, як-от: організація саморозвитку учасників освітнього процесу, створення умов для досягнення ними нових творчих вершин у різних видах діяльності, активізація внутрішнього потенціалу самореалізації й самовдосконалення особистості через засвоєння інноваційних форм і методів навчання та виховання. У педагогічній акмеології провідним є поняття «творчість», бо розвиток творчих здібностей фахівців є рушійною силою акмеологічного зростання у професійній діяльності.

Професійна підготовка майбутніх дизайнерів потребує процесів оновлення, впровадження акмеологічних ідей в освітній процес, зокрема під час організації і проведення навчальних і виробничих практик. Це обумовлено тим, що конкурентоздатність майбутніх дизайнерів не обмежується знаннями з теорії дизайну, вона має підкріплюватися вміннями застосовувати знання в реальній роботі, вносити новизну в менеджмент, сервіс, будівництво, виробництво. Оскільки ринкова економіка поступово розвивається, всі галузі неминуче мають займатися пакуванням і просуванням власних продуктів, а цю роботу переважно виконують дизайнери. Випускники дизайн-спеціальностей працюють у дизайн-студіях, рекламних агенціях, газетах, книжковому видавництві, фотостудіях, електронних видавництвах. Водночас, вони можуть працювати й в ІТ-галузі, займаючись художнім дизайном, розробленням сторінок і проектуванням інтерфейсів.

Цілком ймовірно, що майбутні дизайнери мають набувати досвід професійного та акмеологічного зростання, постійно вдосконалювати вміння працювати з дизайнерським

програмним забезпеченням, виконувати дизайн графічної реклами, книжкового оформлення та багатосторінкової кольорової змішаної верстки тексту й зображень. Роботодавці висувають вимоги до творчих підходів у професійній підготовці майбутніх дизайнерів: планування розкриття й формування практичної дизайнерської здатності, долучення здобувачів вищої освіти до новітніх дизайнерських проєктів, посилення самореалізації в рекламних компаніях, малих і середніх підприємствах і в інформаційній сфері. Такі фахівці мають стати інноваційними професійними кадрами в дизайн-індустрії. Поставлені завдання активізують потреби застосування акмеологічного підходу у професійній підготовці майбутніх дизайнерів на освітніх програмах різного рівня.

Аналіз попередніх досліджень. Розкриття наукових підходів до підготовки майбутніх дизайнерів у закладах вищої освіти з позиції педагогічної акмеології було побудовано на основі результатів аналізу наукової національної й міжнародної літератури. Дотичні праці до проблеми професійної підготовки майбутніх дизайнерів на акмеологічних засадах розподілили як такі, що відбивають зв'язок між акмеологічними ідеями та творчістю майбутніх дизайнерів, що полягає у специфіці професійної діяльності та мотивації досягнення акме у процесі професійної підготовки (О. Березнюк, Л. Рибалко, М. Тимченко, Кеке Цуй) [1; 6; 7]; суттєві положення акмеологічного підходу, а саме: ідея розвитку особистості, ідея досягнення ідеалу досконалості, ідея вдосконалення акме через професіоналізм (І. Княжева, Л. Ліньї, Г. Брянцева, О. Брянцев, М. Яцура) [4; 2; 8]; шляхи підвищення якості професійної підготовки майбутніх дизайнерів із метою створення умов для повноцінної самореалізації учасників освітнього процесу та посилення мотивації досягнення ними кращих результатів саморозвитку й самовдосконалення в професійній діяльності (Хоу Цзіньсун, Кай Ма, Лінь Веньцай, Лю Юань, І. Мигович, Сяо Пей, Тан Шуцін, Чжан Ін, Чжоу Юйюань) [3; 9; 10; 11; 12; 13].

Метою статті є з'ясування наукових підходів до підготовки майбутніх дизайнерів у закладах вищої освіти із позиції педагогічної акмеології, що висвітлюються в науковій національній і міжнародній літературі.

Викладення основного матеріалу. У науковій національній літературі провідним поняттям є «творчі здібності майбутніх дизайнерів», що означає постійний рух до нових вершин творчості та пізнання нового у процесі набуття професіоналізму та майстерності. Як зазначають учені О. Березюк, М. Тимченко [1], проблему розвитку творчих здібностей майбутніх дизайнерів потрібно розглядати із позиції особистісно-діяльного, синергетичного й креативного методологічних підходів. Однак творчість як інсайт і генерація нових рішень має акмеологічний характер, розкривається в умовах відкритості до експериментування, вільного вибору дизайнерських проєктів, партнерської співпраці, прийняття й продукування інноваційності в професійній діяльності, толерантного ставлення до людини і відчуття свободи творчого натхнення. Тому акмеологічний підхід до професійної підготовки майбутніх дизайнерів є також важливим серед інших.

На думку цитованих учених, процес формування творчих здібностей дизайнерів засобами художньо-проєктної діяльності є цілеспрямованим розвитком «художньо-творчого потенціалу особистості, спрямований на розширення та поглиблення її здатності до генерації нових ідей, розв'язання проблем, творчого мислення та самовираження з використанням різноманітних художніх матеріалів, інструментів, технік і технологій для створення проєктів і творів мистецтва» [1].

У дослідженні Г. Брянцевої, О. Брянцева [2] підкреслюється роль акмеологічного підходу до підготовки вчителів з візуалізації навчальної інформації в умовах професійної практичної підготовки. Це націленість майбутнього фахівця на бажаний результат, самостійне прогнозування професійної кар'єри, просування до професіоналізму на початковому етапі становлення, вироблення індивідуального стилю діяльності. Звісно, у процесі підготовки необхідно формувати індивідуальний стиль роботи дизайнера. Розкриття і реалізація художньо-творчого потенціалу є успішними тоді, коли працівники дизайнерської галузі мають вибір і свободу у прийнятті дизайнерських рішень і створення неординарних проєктів.

М. Яцура [8] головне призначення акмеологічного підходу в дотичній роботі з професійної культури менеджерів (дизайнерська діяльність інтегрує основи менеджменту) вбачає в удосконаленні особистісно-професійних якостей майбутніх фахівців. Цікаво, що в зазначеному дослідженні такий підхід розглядається як результат синтезу особистісно-орієнтованого, діяльнісного і системного підходів, під його впливом відбувається синергія між змінами в освіті та адаптацією учасників освітнього процесу до них. Нам імпонують перспективні аспекти реалізації цього підходу, як-от: прогнозування кращих продуктів діяльності, виявлення чинників, що сприяють чи заважають процесам формування професійної культури менеджерів, побудова та реалізація моделі акмеологічного простору у ЗВО.

Дослідники І. Княжева, Л. Ліньї [4] вважають, що основою акмеологічного підходу до підготовки майбутніх педагогів мистецького циклу є їхні індивідуальні особливості, готовність до самовдосконалення. Завдяки цьому підходу викладач виявляє й розкриває творчі таланти, активізує мотиви вдосконалення, розвиває самореалізацію й самостійність у здобувачів вищої освіти. Майбутні фахівці у ситуації відкритості й співпраці мають змогу визначати цілі та обирати шляхи досягнення успіху у професійній діяльності. Цілком погоджуємося в тому, що акмеологічне зростання особистості відбувається на основі самооцінки і тому в науковій праці І. Княжевої, Л. Ліньї розкривається зв'язок акмеологічного і рефлексивного підходів до професійної підготовки майбутніх педагогів мистецьких спеціальностей. Беззаперечно, здатність критично оцінювати власну мистецько-педагогічну практику, шукати шляхи вдосконалення й адаптувати свої методики навчання до потреб сучасного мистецького середовища забезпечує можливості акмеологічного зростання як здобувачів вищої освіти, так і викладачів [4]. На наш погляд, ідеї досягнення нових вершин творчого розвитку особистості, впевненість у собі на основі адекватної самооцінки поєднані не випадково, бо уява про ідеал досконалості вибудовується на основі адекватної самооцінки і рефлексії.

Отже, в науковій національній літературі [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8] провідним поняттям є «творчі здібності майбутніх дизайнерів», що означає постійний рух до нових вершин творчості та пізнання нового у процесі набуття професіоналізму та майстерності. Акмеологічний підхід поєднує в собі інші підходи – особистісно-діяльнісний, системний, рефлексивний тощо. Мотивація досягнення є природньою характеристикою й властива кожній людині, тому феномен акме має неабияку наукову й практичну цінності.

У КНР у 2017 році було відкрито спеціальність цифрового медіамистецтва та дизайну. Для кращого сприяння працевлаштуванню й підприємництву в цій галузі на початковому етапі було організовано дослідження суспільного попиту на фахівців цифрового медіадизайну в районі Сучжоу. ЗВО дотримувався принципу орієнтації на реальні суспільні потреби, підкреслюючи цільовий і практичний характер професійних курсів і реальні потреби у формуванні професійних навичок.

Як зазначає Чжан Ін [13], якість підготовки кадрів є ключовою конкурентною перевагою в розвитку місцевих бакалаврських університетів і основою їхньої легітимності. У 2020 році у «Пропозиціях Центрального комітету КПК щодо формування чотирнадцятого п'ятирічного плану національного економічного та соціального розвитку і довгострокових цілей до 2035 року», ухвалених на п'ятому пленумі XIX скликання, було чітко зазначено, що в період «14-ї п'ятирічки» економічний і соціальний розвиток має бути тематично спрямований на високоякісний розвиток.

Цінним є те, що поступово відбувався перехід від знаннево-орієнтованої до компетентнісно-орієнтованої моделі освіти, що й уможливило глибше пізнання природи людини та її компетенцій. Набуває практичної значущості інтеграція в освіті, сутність якої полягає в урахуванні реальних навчальних можливостей майбутніх дизайнерів,

рівня їхнього пізнання, напрямів працевлаштування та інших чинників суспільного попиту на таких фахівців. У процесі інтеграції потрібно постійно зіставляти курси із суспільними вимогами, досягаючи високого ступеня відповідності між ними та навчанням майбутніх фахівців. Спеціальність цифрового медіамистецтва як міждисциплінарна за видом вибудовує курсові кластери навколо мистецтвознавства, комунікації, менеджменту та інших великих галузей, демонструючи інформацію про міждисциплінарні курси. Зокрема, такі теоретичні курси з історії мистецтва чи естетики, як-от: історія китайського мистецтва, історія західного мистецтва, вступ до мистецтва, аудіовізуальна мова є обов'язковими компонентами на перших двох роках навчання. Безсумнівно, ці теоретичні мистецькі дисципліни дуже важливі: вони надихають майбутніх дизайнерів, надають духовне підживлення та естетичне тренування для творчості, а також забезпечують потрібну мистецьку височінь й теоретичну глибину в оригінальному дизайні. Однак через украй обмежений час на вивчення теоретичних дисциплін надмірну широту змісту й відсутність пов'язаності між міждисциплінарними знаннями не вдається справді реалізувати перехресне вилучення знань, інтеграцію та оптимізацію курсів. На жаль, результат таких курсів може перетворитися на фрагментарні знання, що не здатні стати теоретичною опорою для практичної творчості.

З іншого боку, диференціація між спеціальністю цифрового медіамистецтва і суміжними спеціальностями, як-от: візуальна комунікація, анімація, мистецтво і технології, є недостатньою. Наприклад, основні курси спеціальності візуальної комунікації, як-от: площинна композиція, кольорова композиція, дизайнерський рисунок, графічна креативність, основи фотографії, а також курси анімації, як-от: проєктування сцен і сценічна графіка, стоп-моушн-анімація та сцени, основи тривимірної анімації також включено до програм підготовки кадрів зі спеціальності цифрового медіамистецтва у китайських новостворених бакалаврських університетах. Донині існує механічне поєднання змісту навчальних дисциплін, тому позиціонування курсових кластерів цифрового медіамистецтва залишається недостатньо чітким. Це негативно впливає на якість навчання майбутніх дизайнерів.

Існують й інші моделі навчання здобувачів вищої освіти. Оскільки різноманіття і вибір кращих освітніх моделей є характерною ознакою акмеологічного підходу, то розглянемо певні з них. У науковій праці І. Мигович, О. Шпетного [5] зазначено про те, що в країнах ЄС поширюється *проєктно-орієнтована модель навчання здобувачів вищої освіти, яка є міждисциплінарною, формує критичне мислення й креативність, соціальну відповідальність. Американська модель навчання побудована на інноваційності, розвитку підприємницького мислення, а також ураховує мінливі зміни в технологічному розвитку та тенденції співпраці з дизайн-індустрією. Моделі навчання східних країн (їх може бути не одна) поєднують традиційну культуру та естетичні цінності з цифровими технологіями.*

У них закладено ретельне ставлення до виховання в молоді дисципліни, точності та високого рівня технічного виконання навчально-професійних завдань.

Німецька модель професійної освіти визначає мету навчання – орієнтацію на робоче завдання та спрямування на процес дії. Здобувачам пропонуються типові виробничі завдання, їх знайомлять із роботодавцями і специфікою «першого робочого місця». Навчання, поєднане з працею, сприяє формуванню професійних кадрів, які поєднують інноваційність і суб'єктну активність. Крім того, традиційна модель переважно лекційного викладання також має поступово оновлюватися через інтеграцію нових підходів, зокрема: створення ситуацій, кейс-навчання, проєктне навчання, навчання у співпраці та рольова гра.

Розроблена китайськими освітянами модель інтеграції освіти, виробництва і досліджень пропонує здобувачам вищої освіти заздалегідь ознайомитися з реальним середовищем працевлаштування та засвоїти практичні інноваційні знання й творчі процеси, яких немає в підручниках. Вона максимально реалізує різноманітні освітні умови й ресурси закладу та підприємства, вивільняючи переваги кожної сторони в підготовці кадрів у цифровому медіадизайні. Також компенсує недоліки шкільної освіти, органічно поєднуючи аудиторне знання з практичним досвідом і практичними вміннями, а відтак розв'язує проблему відриву освіти в цифровому медіадизайні від суспільних потреб. Гармонізує підготовку кадрів із попитом і підвищує соціальну конкурентоспроможність майбутніх фахівців. На основі такої моделі випускники не будуть обмежені в професійній діяльності лише традиційними навичками, а зможуть розвиватися в напрямі інноваційних дизайнерських кадрів [12]. Така модель є кращою за інші моделі навчання здобувачів вищої освіти, бо вона є вищим рівнем інтерактивності та творчості, щоб розвивати їхню практичну спроможність у професійній діяльності. Нині всі галузі суспільства потребують великої кількості інноваційних фахівців у цифровому медіадизайні, бо креативна індустрія потребує кадрів, які поєднують інноваційність і комплексні навички. Однак нерідко кращі дизайнерські результати не можуть бути трансформовані в реальну продуктивну силу. Позитивним є те, що співпраця задовольняє запити креативної індустрії щодо дизайнерських кадрів, допомагає підприємствам ефективніше отримувати нові дизайнерські результати та реально підвищує інноваційність і конкурентоспроможність майбутніх фахівців [13].

Прикладом співпраці є курс із дизайну електронних книг, який організували викладачі разом із компанією Founder. Викладачі не лише читали лекції, а й консультували проєктування, тоді як керівники студентських груп відповідали за комунікацію з видавництвом щодо тематики та конкретних вимог. Після завершення курсу викладачі залучали мотиваційні механізми оцінювання під час демонстрації результатів дизайн-проєкту, спершу заохочуючи самооцінювання й взаємооцінювання в межах групи. Запрошувати дизайнерів із партнерських організацій для спільного аналізу студентських робіт і підсумкового оцінювання переваг і недоліків дизайнерського проєкту. Здобувачів вищої освіти об'єднували в команди, щоб вони ознайомилися з процесом роботи рекламної компанії й

мали змогу отримати практичний досвід. Завдяки співпраці майбутні дизайнери занурювалися в планування та дизайн, поступово розвиваючи організаційні, координаційні та інноваційні здібності.

Заохочення є методом активізації потреб у досягненні кожної людини. В акмеології цей метод є провідним, тому в дослідженні приділяємо увагу шляхам його реалізації. Мотивацію досягнення, як відомо, підвищують спеціальні заохочувальні премії, що видають майбутнім дизайнерам за кращі результати навчання. Найкращі роботи відбираються й використовуються партнерами по виробництву за певну плату. Отримати подяку і матеріальне заохочення від роботодавців дизайн-індустрії – це велика шана співпраці.

Результати аналізу наукової літератури [9; 10; 11; 12; 13] і власного дизайнерського досвіду свідчать про те, що акмеологічне зростання майбутніх дизайнерів тісно пов'язане з практичним навчанням, способами його організації.

Сучасна освіта зазнає значних змін, і студійна модель навчання є одним із найяскравіших прикладів трансформації традиційних підходів. Цей новий формат навчання суттєво відрізняється від звичного аудиторного викладання, адже він надає здобувачам вищої освіти більшу автономію та гнучкість.

Студія, як відкрита платформа практичного навчання, стає не лише місцем для здобуття знань, а й простором для творчої практики, наукових досліджень і розроблення проєктів:

1. Поєднання теорії та практики.

Головною метою студійної моделі є інтеграція теоретичних знань із практичними навичками. Майбутні дизайнери мають змогу працювати над реальними проєктами, що дозволяє їм застосовувати отримані знання на практиці. Це особливо важливо у сфері цифрового медіадизайну, де інновації та творчий підхід є ключовими для успіху. Завдяки такій моделі навчання, здобувачі вищої освіти не тільки засвоюють теоретичну базу, але й розвивають свої практичні навички, що є необхідними для їхньої подальшої кар'єри.

2. Адаптація до соціальної роботи.

Студійна практика також сприяє скороченню часу адаптації майбутніх дизайнерів до соціальної роботи. Участь у реальних проєктах допомагає їм розвивати самостійне мислення, командну співпрацю та здатність розв'язувати проблеми. Вони вчаться працювати в команді, обмінюватися ідеями та досвідом, що є важливими навичками у професійному середовищі. Наставники – профільні викладачі, галузеві експерти та провідні дизайнери – формують у майбутніх дизайнерів дослідницькі, дизайнерські та ринково-проєктні компетентності.

3. Етапи професійного розвитку.

Кожен рік навчання має свої особливості та вимоги. Для здобувачів вищої освіти першого року важливо закласти чуттєве розуміння спеціальності та базову теоретичну підготовку. Майбутні фахівці другого року проходять важливий етап професійної практики, коли під керівництвом викладача виконують завдання, беруть участь у маркетинговій діяльності та здійснюють креативне проєктування. Для старшокурсників студія стає платформою цілеспрямованого розвитку професійної компетентності, зокрема акмеологічної компетентності.

4. Виклики та можливості.

Попри численні переваги, студійна модель навчання має свої виклики. Наприклад, майбутні дизайнери можуть відчувати брак досвіду у професійному середовищі, що може вплинути на швидкість адаптації. Додатково, деякі з них можуть потребувати більше підтримки та наставництва під час виконання складних завдань. Однак ці виклики можуть бути подолані через активну співпрацю ЗВО з підприємствами, що сприяє розвитку висококваліфікованих кадрів. Загалом студійна модель навчання є важливим кроком у підготовці фахівців цифрового медіадизайну. Вона не лише поєднує теорію та практику, але й готує майбутніх дизайнерів до реальних викликів професійного світу. Завдяки цій моделі майбутні фахівці стають конкурентоспроможними, а їхня кваліфікація відповідає вимогам сучасного ринку праці.

У науковій праці Кай Май [3] виокремлено особливості навчання майбутніх дизайнерів використовувати онлайн-сервіси для: спільного обговорення питань засобами мережі Інтернет; організації творчих мистецьких конкурсів, виставок; розробки презентаційних матеріалів; створення і презентації власного портфоліо для роботодавців.

Висновок. Отже, в науковій міжнародній літературі [9; 10; 11; 12; 13] приділяється увага моделі інтеграції освіти, виробництва і досліджень, що є популярною в китайській вищій школі. Поєднання навчання в закладах вищої освіти з практикою на виробництві, з дослідницькою діяльністю розширює межі самореалізації здобувачів вищої освіти, формується стійка позиція сприйняття нового та удосконалення своїх особистісно-професійних якостей під час професійної підготовки.

Перспективами подальших досліджень є розроблення акмеологічних умов формування творчої самореалізації майбутніх дизайнерів у професійній підготовці закладів вищої освіти.

Список використаних джерел

1. Березюк О., Тимченко М. Формування творчих здібностей майбутніх дизайнерів засобами художньо проєктної діяльності : монографія. Житомир : Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2024. 339 с. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/id/eprint/40350>
2. Брянцева Г. В., Брянцев О. А. Акмеологічний підхід у підготовці учителів до візуалізації навчальної інформації в процесі формування професійної компетентності бакалаврів в умовах професійно-практичної підготовки. *Інформаційні технології в освіті та науці*. 2019. № 11. С. 57–61. URL: <https://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/9570/>
3. Кай Ма. Особливості формування цифрової компетентності майбутніх дизайнерів інтер'єру. *Імідж сучасного педагога*. 2023. № 6 (213). С. 111–115. DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2023-6\(213\)-111-115](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2023-6(213)-111-115)
4. Княжева І., Ліньї Л. Акмеологічний і рефлексивний підходи як методологічне підґрунтя професійної підготовки майбутніх учителів мистецьких спеціальностей. *Наука і освіта*. 2024. № 1. С. 22–26. DOI: <https://doi.org/10.24195/2414-4665-2024-1-4> URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/19798>
5. Мигович І. В., Шпетний О. І. Міжнародна практика підготовки фахівців з дизайну: аналіз тенденцій та актуальних викликів. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025. № 17. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15381025>
6. Рибалко Л. С. Методолого-теоретичні засади професійно-педагогічної самореалізації майбутнього вчителя (акмеологічний аспект) : монографія. Запоріжжя : ЗДМУ, 2007. 443 с.

- Рибалко Л. С., Цуй Кеке. Розвиток творчої активності майбутніх фахівців графічного та анімаційного дизайну засобами цифрових медіа інструментів у закладах вищої освіти КНР та України. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2026. № 1 (43). DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2026-1\(43\)-1564-1576](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2026-1(43)-1564-1576)
- Яцура М. М. Акеологічний підхід у формуванні культури майбутніх менеджерів: теоретична та методичні засади. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2024. № 2 (109). С. 235–245. DOI: <https://doi.org/10.33216/2220-6310/2024-109-2-235-245>. URL: https://journals.snu.edu.ua/index.php/DOMTP_SNU/article/view/907/866
- 苟勁松, 譚淑清. 基於產教融合模式的高職教育數位媒體藝術與設計領域人才培養研究—以寧波市職業技術學院為例. *藝術教育研究*. 2020. 第3期. 第74-76, 79 頁. Гоу Цзіньсун, Тань Шуцін. Дослідження підготовки кадрів у сфері цифрового медіамистецтва та дизайну у вищій професійній освіті на основі моделі інтеграції виробництва й освіти: на прикладі Нінбоського міського професійно-технічного інституту. *Дослідження мистецької освіти*. 2020. № 3. С. 74–79.
- 林文才, 周宇遠. 從跨學科視角思考數位媒體藝術專業課程體系的建構. *北京印刷學院學報*. 2021. 第29 (12) 期. 第154-156頁. Лінь Веньцай, Чжоу Юйюань. Роздуми щодо побудови системи курсів спеціальності цифрового медіамистецтва з позицій міждисциплінарності. *Вісник Пекінського інституту друку*. 2021. № 29 (12). С. 154–156.
- 劉元. 高等職業院校數位媒體藝術與設計專業課程系統建構研究. *教育與教學論壇*. 2020. 第2期. 第349-350 頁. Лю Юань. Дослідження побудови системи курсів спеціальності цифрового медіамистецтва та дизайну у вищій професійній освіті. *Освітньо-педагогічний форум*. 2020. № 2. С. 349–350.
- 蕭培. 人才培養模式研究. *教育學論壇*. 江蘇聯合職業技術學院蘇州工作園區分校. 2025. 第04期. 第179-184頁. Сяо Пей. Дослідження моделі підготовки фахівців зі спеціальності цифрового медіамистецтва та дизайну у вищій професійній освіті. *Освітньо-педагогічний форум. Філія Сучжоуського індустріального парку Цзянсуського об'єднаного професійно-технічного інституту*. 2025. № 04. С. 179–184.
- 張穎. 高品質發展條件下數位媒體藝術人才培育存在的問題及改進途徑—基於江蘇省9所高校培養計畫的實證研究. *科學教育與文化學報*. 南京職業技術大學藝術與設計學院. 2025. 第06期. 第78-81頁. Чжан Ін. Проблеми та шляхи вдосконалення підготовки фахівців спеціальності цифрового медіамистецтва в умовах високоякісного розвитку – емпіричне дослідження на основі програм підготовки кадрів у 9 університетах провінції Цзянсу. *Вісник науки, освіти і культури. Факультет мистецтва та дизайну Нанкінського професійно-технічного університету*. 2025. № 06. С. 78–81.

References

- Bereziuk, O., & Tymchenko, M. (2024). *Formuvannia tvorchykh zdbnostei maibutnix dyzaineriv zasobamy khudozhno proektnoi dialnosti [Formation of creative abilities of future designers through artistic project activities]: monohrafiia*. Zhytomyr: Vyd-vo ZhDU imeni Ivana Franka. Retrieved from <https://eprints.zu.edu.ua/id/eprint/40350> [in Ukrainian].
- Briantseva, H. V., & Briantsev, O. A. (2019). Akmeolohichniy pidkhdid u pidhotovtsi uchyteliv do vizualizatsii navchalnoi informatsii v protsesi formuvannia profesiinoi kompetentnosti bakalavriv v umovakh profesiino-praktychnoi pidhotovky [Acmeological approach in training teachers to visualize educational information in the process of forming professional competence of bachelors in conditions of professional and practical training]. *Informatsiini tekhnolohii v osviti ta nauksi [Information technologies in education and science]*, 11, 57-61. Retrieved from <https://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/9570/> [in Ukrainian].
- Kai, Ma. (2023). Osoblyvosti formuvannia tsyfrovoy kompetentnosti maibutnix dyzaineriv inter'ieru [Features of the formation of digital competence of future interior designers]. *Imidzh suchasnoho pedahoha [The image of a modern teacher]*, 6 (213), 111-115. DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2023-6\(213\)-111-115](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2023-6(213)-111-115) [in Ukrainian].
- Kniazheva, I., & Lini, L. (2024). Akmeolohichniy i reflexyvnyi pidkhody yak metodolohichne pidhruntia profesiinoi pidhotovky maibutnix uchyteliv mystetskykh spetsialnosti [Acmeological and reflexive approaches as a methodological basis for the professional training of future teachers of art specialties]. *Nauka i osvita [Science and education]*, 1, 22-26. Retrieved from <http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/19798> [in Ukrainian].
- Myhovych, I. V., & Shpetnyi, O. I. (2025). Mizhnarodna praktyka pidhotovky fakhivtsiv z dyzainu: analiz tendentsii ta aktualnykh vyklykiv [International practice of training design specialists: analysis of trends and current challenges]. *Pedahohichna Akademiia: naukovi zapysky [Pedagogical Academy: scientific notes]*, 17. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15381025> [in Ukrainian].
- Rybalco, L. S. (2007). *Metodoloho-teoretychni zasady profesiino-pedahohichnoi samorealizatsii maibutnoho vchytelia (akmeolohichniy aspekt) [Methodological and theoretical foundations of professional and pedagogical self-realization of a future teacher (acmeological aspect)]*: monohrafiia. Zaporizhzhia: ZDMU [in Ukrainian].
- Rybalco, L. S., & Tsui, Keke. (2026). Rozvytok tvorchoi aktyvnosti maibutnix fakhivtsiv hrachynoho ta animatsiynoho dyzainu zasobamy tsyfrovyykh media instrumentiv u zakladakh vyshchoi osvity KNR ta Ukrainy [Development of creative activity of future graphic and animation design specialists using digital media tools in higher education institutions in China and Ukraine]. *Aktualni pytannia u suchasni nauksi [Current issues in modern science]*, 1(43). DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2026-1\(43\)-1564-1576](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2026-1(43)-1564-1576) [in Ukrainian].
- Yatsura, M. M. (2024). Akmeolohichniy pidkhdid u formuvanni kultury maibutnix menedzheriv: teoretychna ta metodychni zasady [Acmeological approach in shaping the culture of future managers: theoretical and methodological foundations]. *Dukhovnist osobystosti: metodolohiia, teoriia i praktyka [Spirituality of the individual: methodology, theory and practice]*, 2 (109), 235-245. Retrieved from https://journals.snu.edu.ua/index.php/DOMTP_SNU/article/view/907/866 [in Ukrainian].
- 苟勁松, 譚淑清. 基於產教融合模式的高職教育數位媒體藝術與設計領域人才培養研究—以寧波市職業技術學院為例. *藝術教育研究*. 2020. 第3期. 第74-76, 79 頁. Hou, Tszinsun, & Tan, Shutsin. (2020). Doslidzhennia pidhotovky kadriv u sferi tsyfrovoho mediamystetstva ta dyzainu u vyshchii profesiiyi osviti na osnovi modeli intehratsii vyrobnytstva u osviti: na prykladi Ninboskoho miskoho profesiino-tekhnichnoho instytutu [Research on training personnel in the field of digital media art and design in higher vocational education based on the model of integration of production and education: using the example of Ningbo Municipal Vocational and Technical Institute]. *Doslidzhennia mystetskoj osviti [Research on art education]*, 3, 74-79.
- 林文才, 周宇遠. 從跨學科視角思考數位媒體藝術專業課程體系的建構. *北京印刷學院學報*. 2021. 第29 (12) 期. 第154-156頁. Lin, Ventsai, & Chzhou, Yuiuan. (2021). Rozdumy shchodo pobudovy systemy kursiv spetsialnosti tsyfrovoho mediamystetstva z pozytsii mizhdysyplinarnosti [Reflections on building a system of courses in the digital media arts specialty from the perspective of interdisciplinarity]. *Visnyk Pekinskoho instytutu druku [Bulletin of the Beijing Printing Institute]*, 29 (12), 154-156.
- 劉元. 高等職業院校數位媒體藝術與設計專業課程系統建構研究. *教育與教學論壇*. 2020. 第2期. 第349-350 頁. Liu, Yuan. (2020). Doslidzhennia pobudovy systemy kursiv spetsialnosti tsyfrovoho mediamystetstva ta dyzainu u vyshchii profesiiynkh zakladakh [Research on the construction of a system of courses in the specialty of digital media art and design in higher professional institutions.]. *Osvitno-pedahohichniy forum [Educational and pedagogical forum]*, 2, 349-350.
- 蕭培. 人才培養模式研究. *教育學論壇*. 江蘇聯合職業技術學院蘇州工作園區分校. 2025. 第04期. 第179-184頁. Siao, Pei. (2025). Doslidzhennia modeli pidhotovky fakhivtsiv zi spetsialnosti tsyfrovoho mediamystetstva ta dyzainu u vyshchii profesiiyni osviti [Research on the training model of digital media art and design specialists in higher vocational education]. *Osvitno-pedahohichniy forum. Filia Suchzhouskoho indusriialnogo parku Tsziansuskoho ob'ednanoho profesiino-tekhnichnoho instytutu [Educational and pedagogical forum. Suzhou Industrial Park Branch of Jiangsu United Vocational and Technical Institute]*, 04, 179-184.
- 張穎. 高品質發展條件下數位媒體藝術人才培育存在的問題及改進途徑—基於江蘇省9所高校培養計畫的實證研究. *科學教育與文化學報*. 南京職業技術大學藝術與設計學院. 2025. 第06期. 第78-81頁. Chzhan, In. (2025). Problemy ta shliakhy vdoskonalennia pidhotovky fakhivtsiv spetsialnosti tsyfrovoho mediamystetstva v umovakh vysokoikiakisnoho rozvytku – empyrichne doslidzhennia na osnovi program pidhotovky kadriv u 9 universytetakh provintsii Tsziansu [Problems and Ways to Improve the Training of Digital Media Art Specialists in the Conditions of High-Quality Development – An Empirical Study Based on Training Programs in 9 Universities in Jiangsu Province]. *Visnyk nauky, osvity i kultury. Fakultet mystetstva ta dyzainu Nankinskoho profesiino-tekhnichnoho universytetu [Bulletin of Science, Education and Culture. Faculty of Art and Design, Nanjing Vocational and Technical University]*, 06, 78-81.

Дата надходження до редакції авторського оригіналу: 21.03.2026